

- *Gazdaságtudományi Kar*
- *Gazdaságelméleti és Módszertani Intézet*

MTA SJTB Statisztikai Tudományos Albizottsága
2024.02.22

Középkorú férfiak halandóságának vizsgálata

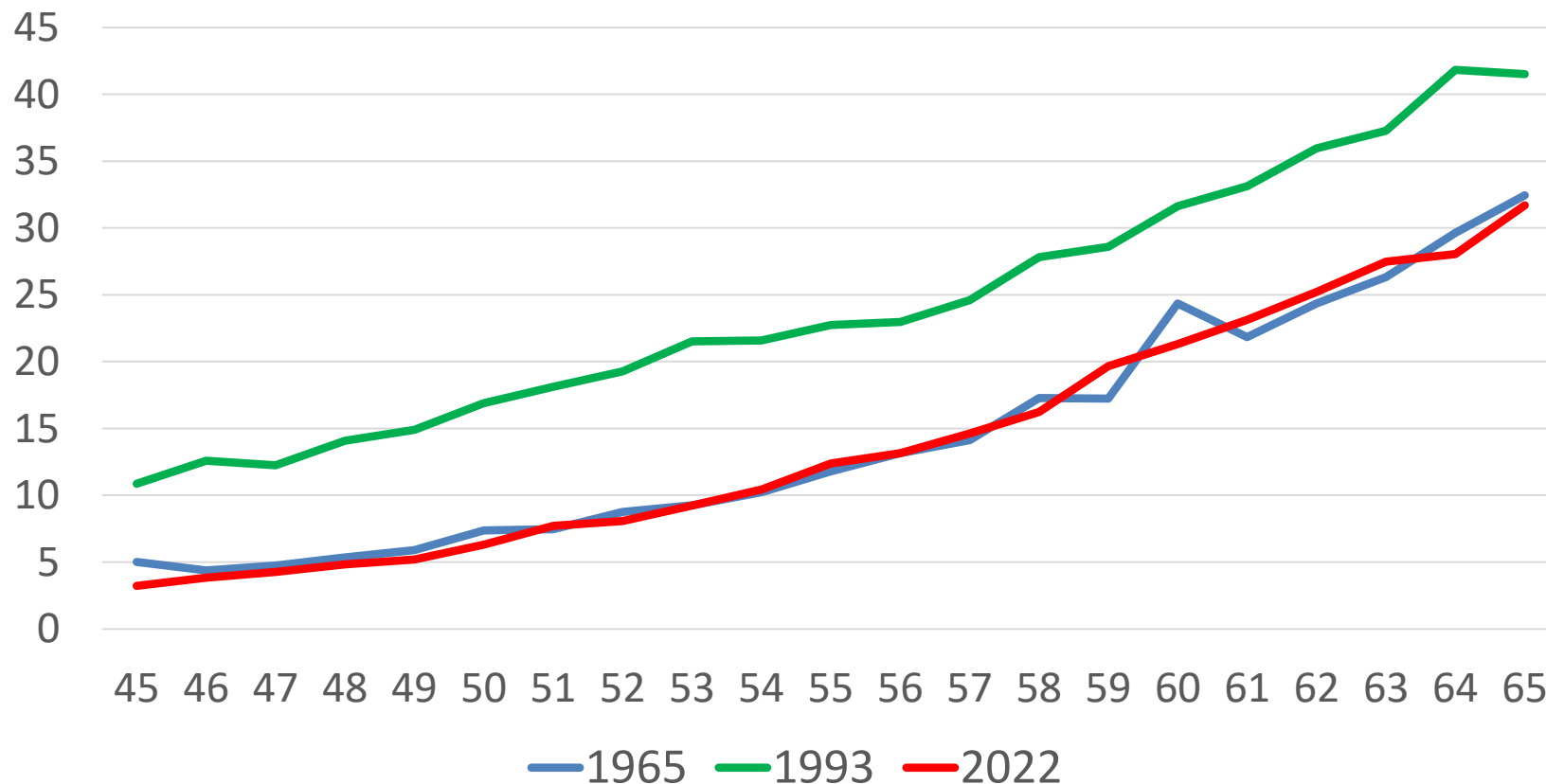
Dr. Varga Beatrix
Miskolci Egyetem
Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszék

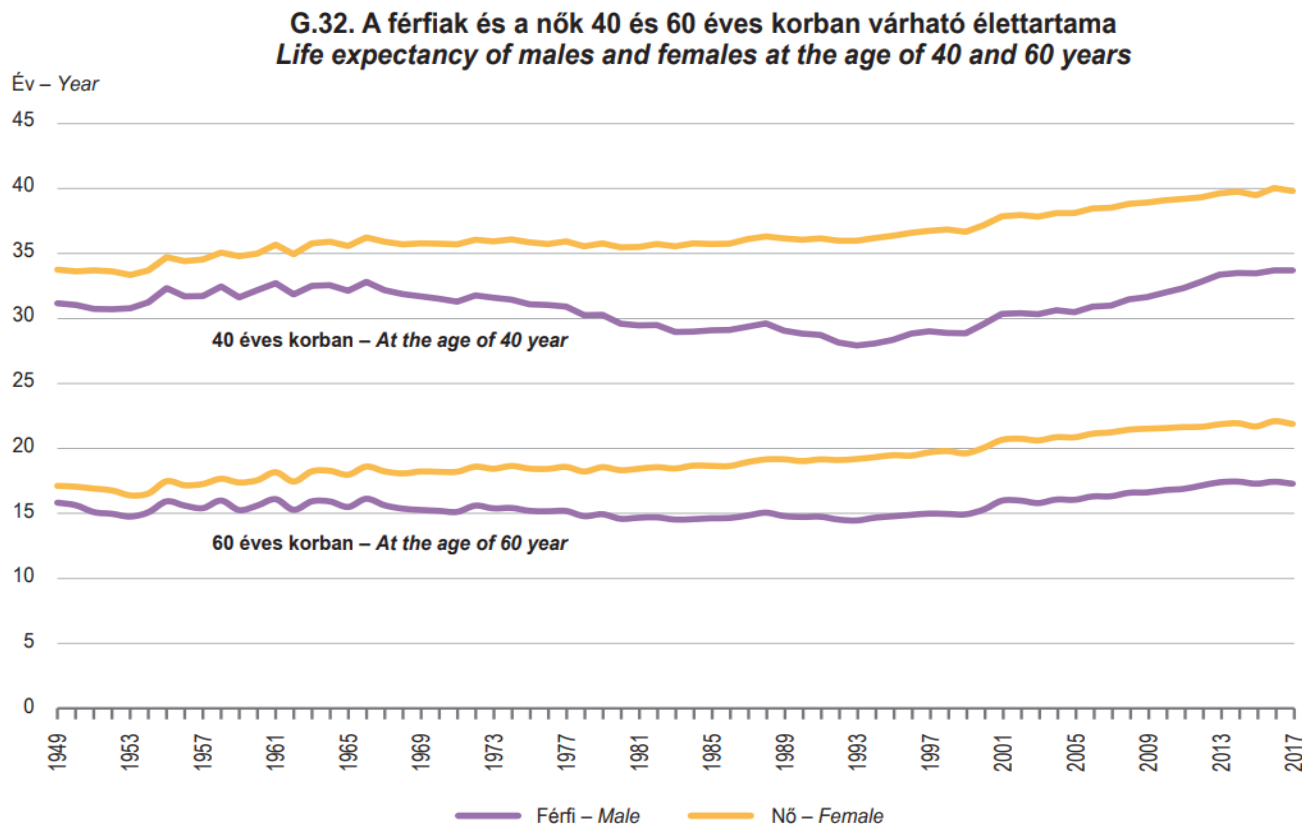
A témaválasztás háttere

- 1960-as második felétől epidemiológia válság
- Ok: férfiak romló életkilátásai
- A krízis a legsúlyosabban a középkorú férfiakat érintette
- Halálozási okok: Kardiiovaszkuláris és daganatos megbetegedések
- A fejlett országokhoz képest megkésve, hazánkban is bekövetkezett a kardiiovaszkuláris forradalom. 1994-től javul a helyzet
- A javuló tendencia ellenére a 40-59 éves életkor ma is a magyar népesség halandósági viszonyainak legkritikusabb szakasza

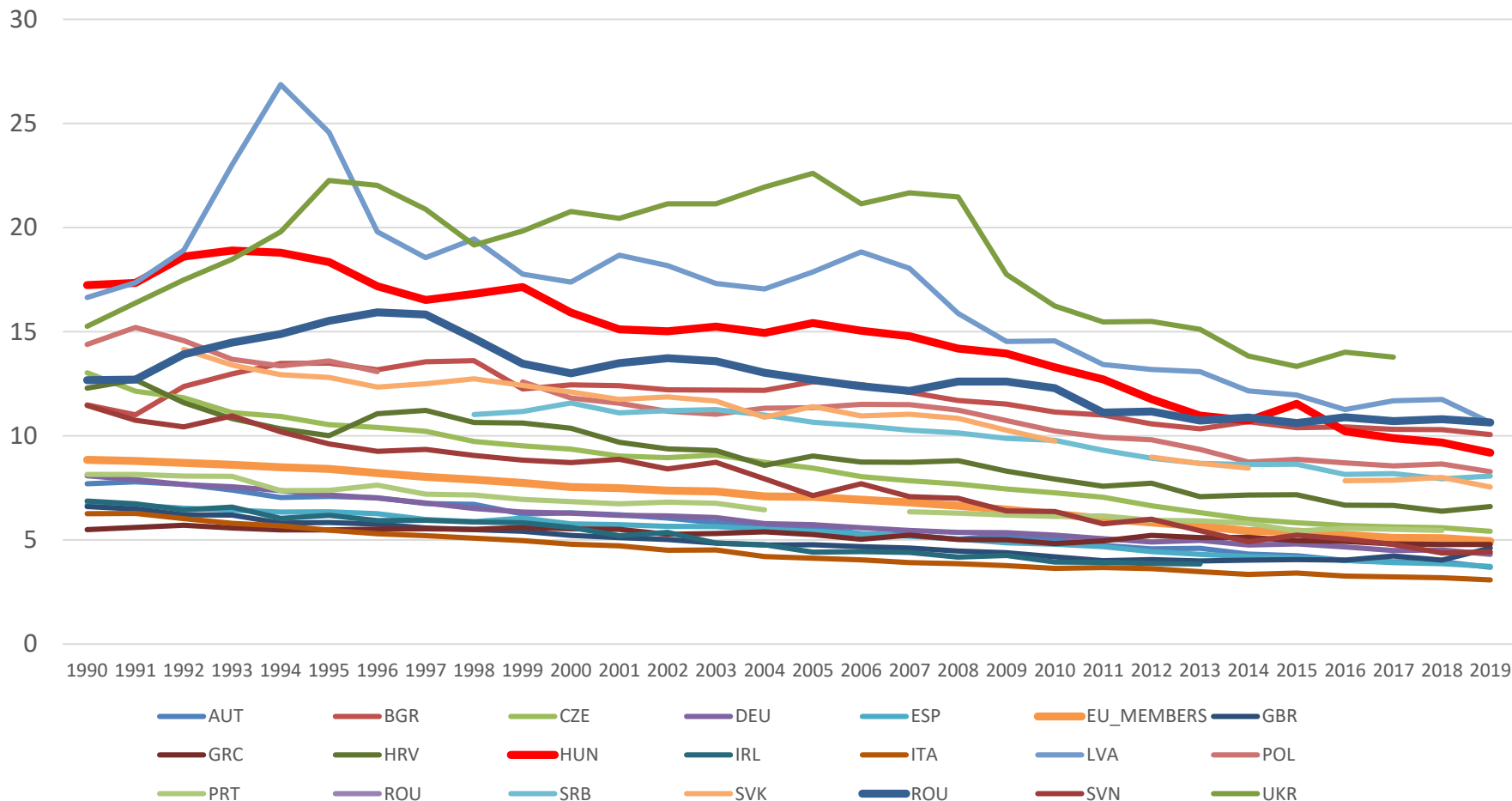
Ezer megfelelő korú férfira jutó halálozás (‰)

A témaválasztás indoklása

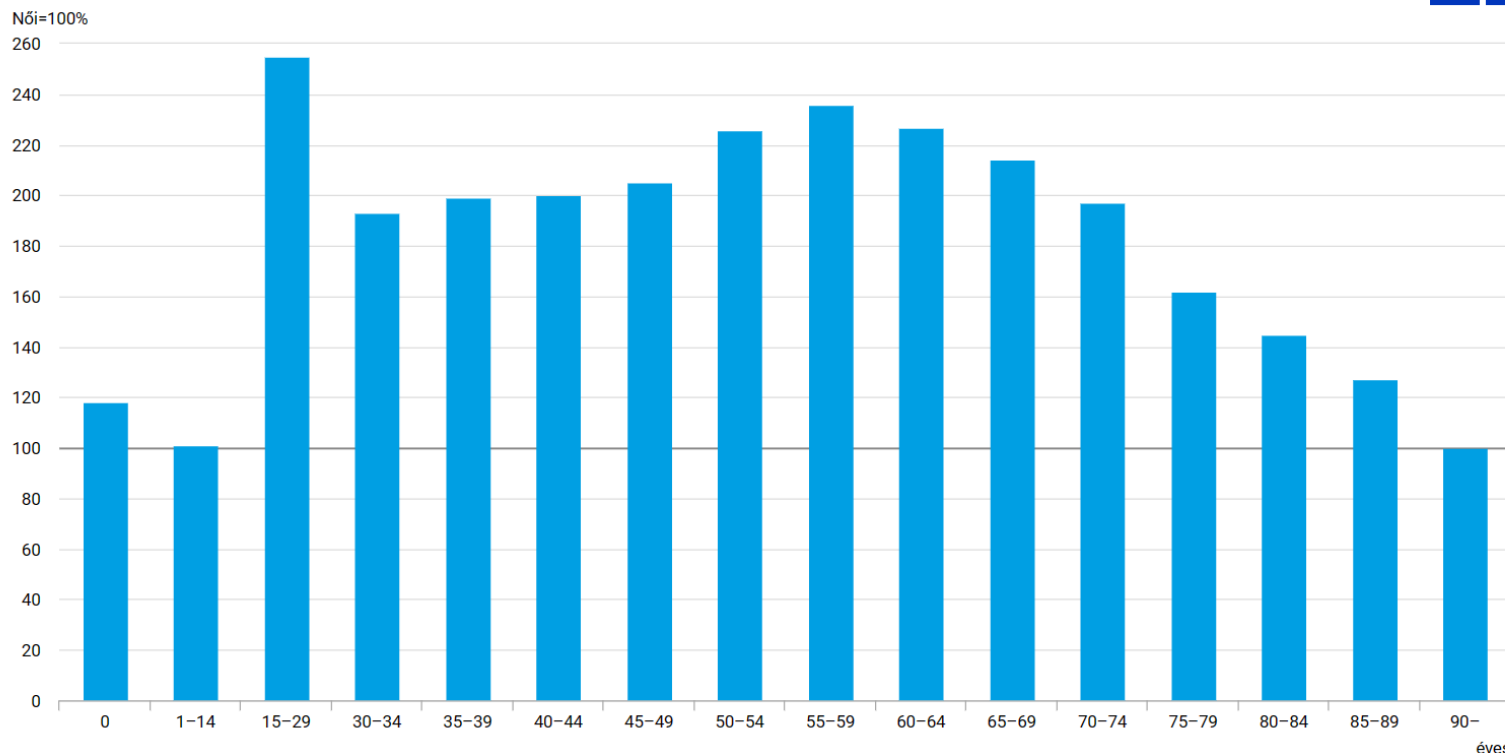

A 45-59 éves férfiak ezer főre jutó halálozási arányszámai (‰)

A témaválasztás indoklása

A férfiak halandósági többlete korcsoportok szerint, 2022*⁺

Variációk egy témára

- **Középkorú férfiak halandóságának vizsgálata**
- **Férfiak és nők halandóságának összehasonlítása**
- **Halálozási okok alakulásának vizsgálata**

- *Gazdaságtudományi Kar*
- Gazdaságelméleti és Módszertani Intézet

Legfontosabb halálózási mutatók

**A halálózások
abszolút száma**

**Halálózási
arányszámok**

Haláloki arányok

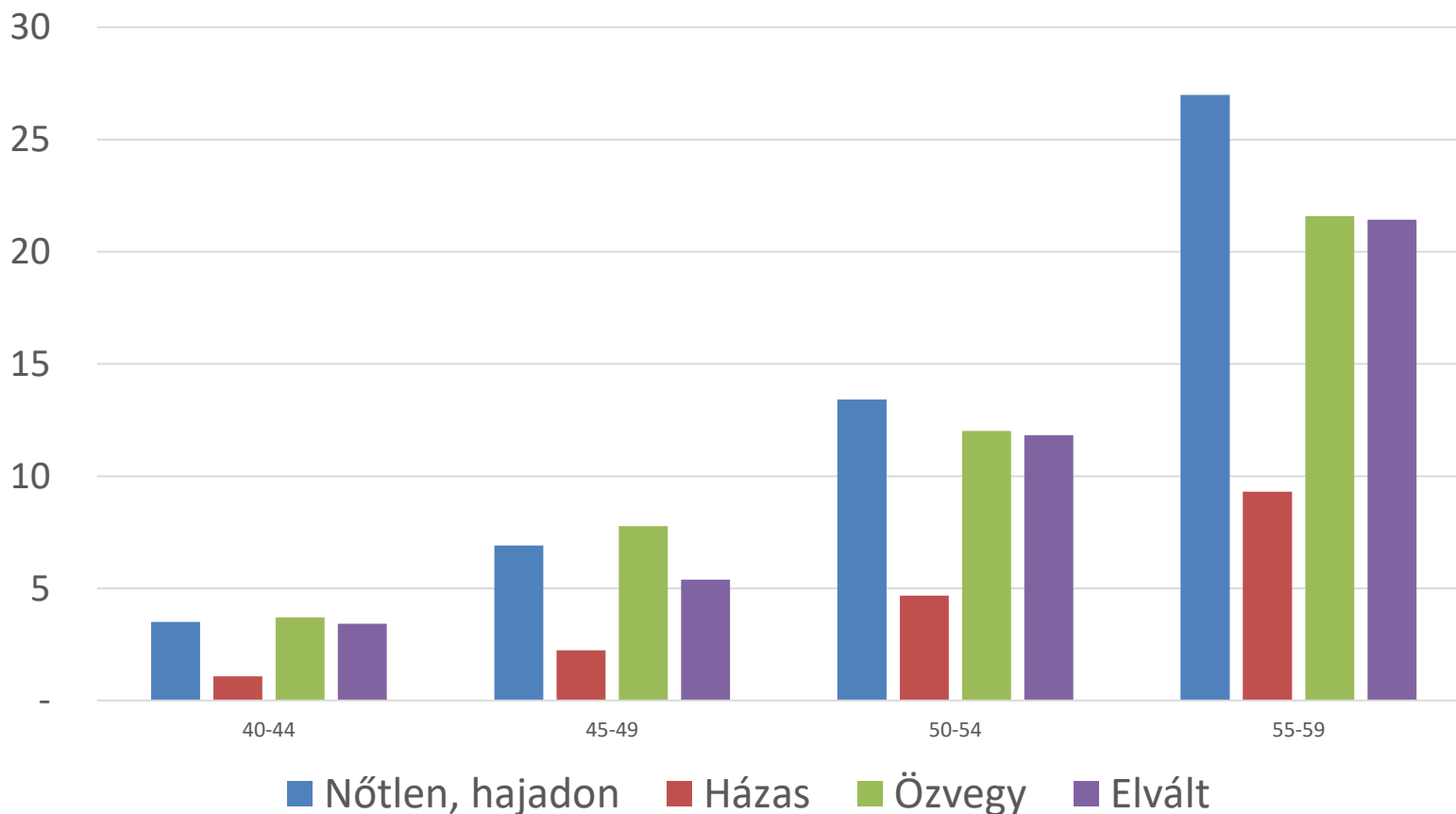
**Standardizált
halálózási
arányszámok**

**Az egyes
életkorokban
várható átlagos
élettartam**

A 40-59 éves középkorúak mortalitását jellemző mutatók

év	Halálozások száma (fő)	Halálozások aránya az összhálózson belül (%)	Százezer főre jutó korszpecifikus halálózási arányszám	40 éves életkorban várható élettartam
férfiak				
1994	20.257	25,8	1.558	28,1
2004	16.928	24,8	1.273	30,6
2022	9.805	14,69	918	33,8
nők				
1994	8.193	12,0	576,8	36,2
2004	7.399	11,5	510,6	38,1
2022	4.499	6,45	656,13	39,9

A férfiak ezer főre jutó halálzási arányszámái családi állapot, és korcsoport szerint 2022 évben (%)

A vizsgálatba bevont változók

Szocio-demográfiai változók:

- A lakosság iskolai végzettsége,
- Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya
- A nagyon alacsony munkaintenzitású háztarásban élők aránya
- Jövedelmi egyenlőtlenség
- Szubjektív elégedettségi mutatók

A vizsgálatba bevont változók

Jövedelemmel- fogyasztással kapcsolatos mutatók:

- Reálkereset, reáljövedelem
- Egy főre jutó élelmiszerfogyasztás természetes mértékegységben

A vizsgálatba bevont változók

Egészségügyvel kapcsolatos mutatók:

- Egy főre jutó egészségügyi kiadások
- Egészségügyi kiadások a GDP %-ában
- Százezer lakosra jutó kórházi ágyak száma

A vizsgálatba bevont változók

Gazdaság teljesítményével kapcsolatos mutatók:

- Egy főre jutó GDP vásárlóerőparitáson
- GDP volumenváltozása

Elemzési módszerek

Leíró statisztika

Adatvizualizáció

Többváltozós regressziószámítás

Klaszterelemzés

Hofstede dimenziók szerinti elemzés

A születéskor várható átl. élettartam és az egyes tényezők közötti lineáris korrelációs együtthatók

Befolyásoló tényezők	A lineáris korrelációs együttható értékei	
	férfiak	nők
az elvégzett átlagos osztályszám	+0,732	+0,442
1000 lakosra jutó adózó	+0,705	+0,521
SZJA alapot képező átlagos jövedelem (Ft)	+0,654	+0,424
munkanélküliek aránya (%)	−0,580	−0,433
tartós munkanélküliek aránya (%)	−0,571	−0,465
vízhálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	+0,482	+0,246
városi népesség aránya (%)	+0,476	+0,234
a roma népesség aránya (%)	−0,440	−0,378

- *Gazdaságtudományi Kar*
- Gazdaságelméleti és Módszertani Intézet

**Köszönöm a figyelmet és az
észrevételeket!**